

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Mikulovice

Sokolská 475, 790 84 Mikulovice

Identifikátor školy: 600 150 372

Termín konání inspekce: 4. – 6. květen 2004

Čj.:	m5-1093/04-11057
Signatura:	kmlax155

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Mikulovice je příspěvkovou organizací zřízenou Obcí Mikulovice, Hlavní 5, 790 84 Mikulovice, její součástí je výdejna stravy. Kapacita předškolního zařízení je 78 dětí. Ve školním roce 2003/2004 bylo zapsáno 80 dětí, šest docházelo nepravidelně a šest mělo odklad školní docházky. V době inspekce byl počet evidovaných dětí 87. Ve školním roce 2003/2004 byly děti rozděleny podle věku do tří tříd. Délka provozu mateřské školy byla v souladu s potřebami rodičů stanovena na dobu od 6:00 do 16:15 hodin.

Výchovně-vzdělávací práce mateřské školy je realizována podle zpracovaného školního programu, který je v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání čj. 14 132/01-22.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI MATEŘSKÉ ŠKOLY

Na realizaci výchovně-vzdělávacích záměrů mateřské školy se v době inspekce podílelo šest pedagogických pracovníků včetně ředitelky. Všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti získané středoškolským vzděláním. Přímá pedagogická práce učitelek byla stanovena s ohledem na jejich maximální vytíženost. Pedagogické pracovníce mají určeny postupné nástupy a odchody spojené s dělením dětí do skupin, což nebylo vždy ve prospěch dětí.

Organizace školy je rozpracována v řádech – školním, pracovním a vnitřním, v rozpisu pracovní doby a specifických úkolů jednotlivých zaměstnanců. Ředitelka má zajištěnu zastupitelnost v případě své nepřítomnosti. Proklamovaný participační styl řízení ředitelka v některých případech nevyužila pro vzájemnou spolupráci, ale k přenášení řídicích povinností na pověřené pracovníky. Informační systém uvnitř mateřské školy funguje operativně vůči všem zaměstnancům.

Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada svolávaná plánovitě, na jejích jednáních jsou řešeny zejména organizační záležitosti chodu školy, školních akcí a některé zásadní problémy výchovy a vzdělávání. V zápisech z jednání pedagogické rady se nepromítá metodická práce ředitelky.

Ředitelka uplatňuje ve vedení pracovníků více teoretické poznatky získané studiem v oblasti řízení, jejich aplikace v praktické řídicí činnosti však dosud není komplexní. Vychází ze znalosti převážně stabilizovaného pedagogického sboru a vytváří podmínky pro úzkou spolupráci pedagogických a provozních zaměstnanců ve prospěch dětí. Začínající učitelce, působící v mateřské škole od druhého pololetí školního roku 2003/2004 (zástup za mateřskou dovolenou) ředitelka nevytvořila podmínky pro uvádění do pedagogické praxe.

Hospitační činnost je ředitelkou plánována, stanovené hospitační cíle navazují na školní vzdělávací program a jsou orientovány na kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu. Nízká četnost hospitací ředitelce neumožňuje výsledky a závěry hospitační činnosti zobecňovat, dále s nimi pracovat a využívat je jako zpětné vazby.

V oblasti kontrolní činnosti zaměřené na chod školy a personální práci došlo od poslední inspekce ke kvalitativnímu posunu, ředitelka má nastartovány zásadní principy kontrolního systému. Plánovitě pracuje v oblasti lidských zdrojů, daří se jí získávat zaměstnance se zájmem o práci s dětmi, výhodou mateřské školy je nižší věkový průměr pedagogického sboru. Učitelky se aktivně zapojují do akcí dalšího vzdělávání a získané poznatky uplatňují v praxi při realizaci vzdělávacího programu. Vlastní vzdělávání orientuje ředitelka zejména na oblast řízení a na tvorbu vzdělávacího programu.

Při hodnocení inspektovaných činností projevily učitelky velmi dobrou schopnost sebereflexe. Systém evaluace v oblasti vyhodnocování procesu vzdělávání škola vytváří v souladu s kritérii Rámcového vzdělávacího programu.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI MATEŘSKÉ ŠKOLY
--

Od doby konání poslední inspekce v roce 2003 prošla mateřská škola vnitřními úpravami. Ve dvou třídách bylo zmodernizováno sociální zařízení pro děti včetně rozvodů vody a nových odpadů, postupně jsou vyměňována okna. Prostory dvou tříd mateřské školy jsou pro počet zapsaných dětí optimální. Třída nejmladších dětí má prostory příliš členěné a je náročné zajistit bezpečnost dětí při jejich souběžném využívání. Uspořádání interiéru, dostatek herních koutů i možnost variabilního uspořádání, tělovýchovných překážkových drah ve třídách dává dětem dobré podmínky pro realizaci přirozených pohybových aktivit i při spontánních hrách ve třídách. Rozměry dětského stolového zařízení nerespektují antropometrické požadavky pro děti od 3 do 6 let. Knižní fond využívaný dětmi je rozsáhlý, škola má dostatek nových encyklopedií. Učitelská knihovna obsahuje řadu aktuální odborné literatury i metodických materiálů pro plánování předškolního vzdělávání. U mateřské školy jsou dvě zahrady vhodně zařízené dřevěnými sestavami, zahradním domkem na hračky, krytými pískovišti a pergolami. Děti využívají nově zrekonstruované dřevěné lavice a stoly pro venkovní stolování. Školní jídelna se v průběhu roku změnila na výdejnu stravy, jídlo se do mateřské školy dováží z jídelny základní školy.

Vybavení hračkami a materiálem je velmi dobré. Ředitelka nově dětem ke hrám zakoupila Lego, dopravní kout, sportovní pomůcky. Množství, kvalita i dostupnost hraček vyhovuje samostatným dětským hrám. Ve třídě nejstarších dětí je počítačový koutek. Ředitelka má k dispozici pro administrativní práci počítač s tiskárnou, kopírovací stroj využívají i učitelky k přípravě pracovních listů pro děti.

Ředitelka v kontrolní činnosti prokazatelně kontroluje průběžné využívání materiálních zdrojů, méně se však zaměřuje na kontrolu čistoty prostor mateřské školy. Interiér mateřské školy je v průběhu roku učitelkami i dětmi vkusně výtvarně upravován. Méně vzhledné prostory chodeb jsou zútulněny dětskými výtvarnými a pracovními výrobky.

Školní zahrada je k dispozici jednou týdně maminkám s dětmi, které ještě do mateřské školy nechodí.

Ředitelka projednává se zřizovatelem své záměry stanovených oprav a plánovitě postupuje při jejich realizaci.

Materiálně-technické podmínky mateřské školy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vychází z obecných cílů předškolní vzdělávání a postihuje specifické podmínky mateřské školy. Program vychází z osobnostního pojetí předškolního vzdělávání. Jeho obsah je tvořen interakčními oblastmi reflektujícími vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání a učení.

Stanovený vzdělávací program zohledňuje podmínky školy a je realizován v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání a výchovy.

Kontrola předložené povinné dokumentace prokázala, že je vedena ve stanoveném rozsahu. Nepřesnosti a některé nesprávné údaje byly shledány v evidenci dětí vzhledem k výkaznictví. Zápisy v přehledech výchovné práce mají dobrou vypovídací hodnotu.

Kontrolovaná povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Zpětnou vazbou účinnosti výchovně-vzdělávacího procesu učitelkám ve třídách jsou výsledky dětí v individuálním rozvoji, jejich spokojenost a pohoda. Plánovitý systém kontroly ředitelky v oblasti naplňování školního vzdělávacího programu se rozbíhá, svoji funkci zatím plní částečně.

Systém kontroly plnění školního vzdělávacího programu je zatím méně účinný.

Skladba činností vychází z denního režimu, poměr spontánních a zacílených činností je v rovnováze. Další aktivity prováděné v rámci nadstandardních činností a kroužků vhodně doplňují třídní vzdělávací programy. Z hlediska psychohygieny je v některých případech (zejména při stolování) rozdělování dětí samoučelné a přináší komplikace a prostoje při střídání skupin dětí. Ve třídě nejmladších dětí vedla tato organizace ke zkracování zejména spontánních činností a pobytu venku. Děti se navzájem při stravování a při přípravě na odpolední odpočinek vzájemně ruší, jednotlivé skupiny musí čekat na uvolnění jídelny, není dostatečná pohoda pro individuální dojíždání oběda u pomalých dětí. Tato skutečnost byla zjištěna při inspekci provedené v roce 2003 a nadále přetrvává. Průběžně je realizován pitný režim. Individuální potřeba odpoledního odpočinku byla respektována u starších dětí nabídkou náhradních klidných činností. Podmínky pro relaxaci dětí, pro naplňování jejich sociálních a emocionálních potřeb učitelky podporují a účinně zajišťují.

Informační systém vzhledem k rodičům je promyšlený a funkční, rodiče mají k dispozici školní časopis, na akce školy jsou zváni pozvánkami, na společných schůzkách řeší obecné i individuální problémy spolupráce. V rámci adaptačního procesu mají možnost zúčastňovat se činností programu tříd.

Organizace výchovně-vzdělávací práce mateřské školy převážně odpovídala specifickým cílům předškolního vzdělávání, požadavkům psychohygieny neodpovídala celková organizace stolování a stanovený denní režim nejmladších dětí.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků

Odborná a pedagogická způsobilost s tvořivým přístupem pedagogických pracovníků pozitivně ovlivňuje kvalitu výchovně-vzdělávací práce mateřské školy.

Spontánní a řízené činnosti

Průběh a kvalita herních aktivit dětí byly ovlivněny časovým prostorem stanoveným pro spontánní činnosti v jednotlivých třídách a podnětnou nabídkou herního materiálu. Nejkratší časový úsek byl pro hry v denním režimu vymezen třídě nejmladších dětí, které měly

omezenou možnost hru rozvinout a zvláště později příchozí děti se nemohly ve hře realizovat. Ve třídách starších dětí byla situace mnohem příznivější, potřebný prostor pro herní aktivity byl vytvořen. Všechny učitelky pojímaly hru jako zásadní činnost dětí předškolního věku vycházející z jejich zájmu. Ve třídách starších dětí byl také dostatek místa pro ponechání vytvořených staveb, k nimž se děti mohly průběžně vracet. Děti volily během spontánních aktivit konstruktivní a námětové hry, výtvarné, pracovní nebo tělovýchovné činnosti. Při tvořivých aktivitách rozvíjely fantazii a uplatňovaly dřívější zkušenosti. Učitelky vstupovaly do her nenásilně, stávaly se jejich účastníky, měly neustálý přehled o dětech, dovedly vtahovat do her děti nerozhodné. Herní postupy a výsledky dětských činností konkrétně a věcně hodnotily.

Sledované zacílené aktivity probíhaly převážně formou integrovaných činností podle tématického celku třídního vzdělávacího programu. Učitelky ve všech třídách propojily připravené aktivity s reálným prostředím. Ve třídě nejstarších dětí například nabídly dětem motivaci vlastní činností při módní přehlídce, čímž děti výborně motivovaly k aktivnímu prožívání. Pouze nejmladší děti nebyly v zacílené činnosti zaujaty, nebylo jim vytvořeno prostředí pro intenzivní vnímání a prožívání.

Plánování ve smyslu „myšlenkových map“ učitelkám ve všech třídách vyhovuje, zajišťuje účinnou zpětnou vazbu z realizovaných činností, umožňuje aktuálně plánovat a hodnotit vzhledem k individualitě každého dítěte.

Učitelky využívaly metod prožitkového učení na základě vztahů, které si děti postupně vytváří k sobě, druhým a k nejbližšímu okolí. Výborně bylo při sledovaných činnostech využito učení vlastním prožitkem, manipulací, vlastním ověřováním, pokusem a omylem. Děti se do všech činností zapojovaly spontánně a se zájmem. Ve třídách starších dětí byla pestrost, účelnost a přiměřenost využitých metod na vynikající úrovni.

Verbální projevy byly ve třídách vyvážené a partnerské, učitelky dávaly dětem prostor k samostatným řečovým projevům, starší děti se učily chápat slovní vtip a humor. Ve všech třídách byly učitelky dětem partnerem, kamarádem a rádcem, účinně rozvíjely dětskou sebedůvěru a samostatnost. Ve třídách starších dětí byla nabídka činností variabilní, s možnostmi volby a průběžného dokončení realizovaných aktivit.

Spontánní i řízené výchovně-vzdělávací činnosti měly velmi dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Učitelky ve všech třídách mateřské školy věnují výraznou pozornost pohybovému rozvoji dětí při všech vhodných příležitostech. Děti byly obratné, pohotové a samostatné, respektovaly daná pravidla. Jemná motorika byla procvičovaná ve dnech inspekční činnosti ve všech třídách, učitelky však u některých dětí nerespektovaly základní pravidla správného úchopu, tlaku i síly stopy psacího náčiní. Děti v rámci věkových a individuálních možností dobře zvládají sebeobsluhu, upevňují základní hygienické a zdravotně preventivní návyky. Nejstarší děti projevily samostatnost v péči o sebe i při udržování pořádku ve třídě. Učily se zvládat jednoduché pracovní úkony na školní zahradě.

Děti v rámci vytvořených pravidel navazovaly kontakty s dospělými i s vrstevníky, přirozeně komunikovaly, nejstarší děti byly vedeny k upevňování základního povědomí o morálních a mezilidských hodnotách. Nejstarší děti se učily řešit vzniklé konflikty vzájemnou dohodou. Úroveň jazykových a řečových dovedností je přiměřená věku, učitelky vadně mluvící děti doporučují do péče logopeda. Verbální i neverbální projev starších dětí měl vynikající úroveň, děti uměly vyjádřit svá přání a názory, v zacílených činnostech i na dané téma.

V oblasti rozvíjení poznávacích schopností, představitivosti a fantazie dosahovaly velmi dobrých výsledků starší děti, učitelky podporovaly jejich tvořivé myšlení, sebevyjádření,

zvědavost, zájem, radost z objevovaného a prožívaného. Děti projevily přiměřené povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí.

Vystavené dětské výrobky a výtvarné projevy byly poutavé jak jejich provedením, tak využitím fantazijního pojetí a kombinací materiálů.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce měly celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina mateřské školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Z celkově počtu 36 dotazníků vyplněných rodiči dětí vyplynula 85% spokojenost s obsahem výchovné práce, s informovaností o provozních záležitostech, s nabídkou dalších aktivit, s uspořádáním denních činností a možností spolupracovat s mateřskou školou. Asi 20% rodičů nemohlo posoudit poradenskou službu školy a zohledňování individuálních zvláštností dětí, téměř 30% rodičů projevilo částečnou nespokojenost s úrovní stravování.

Počty dětí v jednotlivých třídách nebyly optimální. Průměrná docházka dokladuje jejich nerovnoměrné rozdělení, v jedné třídě dosahovala celoročně jen 42% docházky dětí v jiné třídě.

Mateřská škola organizuje pro děti zájmové kroužky s esteticko-výchovným a jazykovým zaměřením. V rámci vytváření vztahu k regionu se škola zaměřila na poznávací vycházky a výlety v oblasti Jesenicka. Trvalou součástí školního programu jsou kulturní představení, předplavecký výcvik a účast v soutěžích i jejich organizování. Na veřejnosti se škola prezentuje výstavami dětských prací a informacemi ve vlastním i obecním občasníku.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. OŠMT/12358/03 ze dne 11. listopadu 2003
2. Zřizovací listina o vzniku právnické osoby bez čj. ze dne 16. prosince 2003
3. Školní program Mateřské školy Mikulovice
4. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 ke dne 30. září 2003
5. Třídní programy výchovně-vzdělávací práce pro školní rok 2003/2004
6. Vnitřní řád mateřské školy ze dne 1. září 2003
7. Zásady provozního řádu ze dne 1. března 2004
8. Denní režim mateřské školy s doplňky ze dne 31. 5. 2002
9. Školní řád bez čj. a data zpracování
10. Plán práce pro školní rok 2003/2004, systém porad a plán dalšího vzdělávání ze dne 20. června 2003
11. Výroční zpráva o činnosti školy 2002/2003 ze dne 25. srpna 2003
12. Přehledy výchovné práce (školní rok 2003/2004)
13. Přehledy docházky dětí (školní rok 2003/2004)
14. Evidenční listy dětí (školní rok 2003/2004)
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (školní rok 2003/2004)
16. Rozpis pracovní doby zaměstnanců

17. Zápisy z pedagogických a provozních porad ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004
18. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2003/2004
19. Individuální záznamy o dětech
20. Podkladová inspekční dokumentace
21. Inspekční zpráva čj. 135 124/03-11057 ze dne 28. května 2003
22. Dotazník pro rodiče – mateřské školy (36 výtisků)
23. Miničasopis pro děti a rodiče Mateřské školy Mikulovice „Myšáček“
24. Fotodokumentace z realizovaných školních akcí
25. Výtvarné práce a pracovní listy dětí

ZÁVĚR

Personální zabezpečení výchovy a vzdělávání v mateřské škole z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti učitelek umožňuje kvalitně plnit stanovený vzdělávací program. Specifické dovednosti jednotlivých učitelek jsou vhodně využívány ve prospěch dětí. Učitelky uplatňují poznatky a zkušenosti z dalšího průběžného vzdělávání. V oblasti řízení byly zjištěny dílčí nedostatky v kontrolní činnosti, v péči o začínající učitelku a v organizaci chodu školy. Škola neprovádí účinnou sebeevaluaci.

V oblasti materiálně-technických podmínek ředitelka postupně realizuje plán rekonstrukce a oprav předškolního zařízení. Od doby konání poslední inspekční činnosti v roce 2003 se podařilo zkvalitnit hygienické zázemí i prostředí mateřské školy.

Zvolený program je v souladu s cíli předškolního vzdělávání stanoveným obsahem, uplatňováním přístupů podporujících aktivní učení a spolupráci dětí, volbou metod a forem práce, které většinou odpovídaly věkovým a individuálním schopnostem dětí. Zkušené učitelky pracovaly s vysokým nasazením a s tvořivou invencí.

Od poslední inspekce došlo k nastartování kontrolních mechanismů výchovně-vzdělávací práce. Dosud se nepodařilo vytvořit denní rytmus činností tak, aby ve všech souvislostech vyhovoval psychohygienickým potřebám dětí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Naděžda Pytlíčková	Naděžda Pytlíčková, v.r.
Členka týmu	PaedDr. Libuše Vrbová	Libuše Vrbová, v. r.
Další zaměstnanci ČŠI Jana Mazáková		

V Šumperku dne 17. května 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. května 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Marie Macková, ředitelka mateřské školy

Marie Macková, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Mgr. Naděžda Pytlíčková, Lautnerova 1, 787 01 Šumperk. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Olomouckého kraje odbor školství , mládeže a tělovýchovy Tř. Kosmonautů 8, 779 00 Olomouc	2004-06-05	m5-1116/04-11057
Obecní úřad Mikulovice Hlavní 5, 790 84 Mikulovice	2004-06-05	m5-1117/04-11057

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky byly podány.